

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

La Llei de pressupostos generals de l'Estat ja és vigent: principals novetats

11-07-2018

Després d'una tortuosa tramitació parlamentària, el BOE de 4 de juliol de 2018 ha publicat la [Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018](#). Una llei que es va gestar amb un projecte de llei presentat pel Govern del Partit Popular, i que ha culminat amb l'aprovació del text normatiu al Congrés dels Diputats amb un altre govern, el del Partit Socialista Obrer Espanyol, que ocupa els escons vermells després d'una moció de censura que ha situat en el poder executiu un partit que, en el seu moment, va votar en contra del projecte que ara ja és llei i **que està en vigor des del dia 5 de juliol de 2018**.

Fent abstracció d'aquests avatars polítics, cal assenyalar que la nova llei conté nombroses i rellevants novetats en matèria de Seguretat Social, les més importants de les quals passem a detallar:

Pel que fa referència a les qüestions purament financeres, **el pressupost per al pagament de les pensions el 2018 és de més de 144.834 milions d'euros**, als quals cal afegir 14.388 € més per al pagament d'altres prestacions. D'altra banda, l'Estat aportarà al sistema de la Seguretat Social més de 7.329 milions d'euros per atendre al finançament dels complements per mínims de les pensions -el límit d'ingressos queda fixat en 7.151,80 € anuals- i realitzarà una transferència corrent per un import de gairebé 1.334 milions d'euros per sostenir l'equilibri pressupostari de la Seguretat Social. Finalment, i amb la finalitat de proporcionar cobertura adequada a les obligacions de la Seguretat Social i possibilitar-ne l'equilibri pressupostari, el Govern, previ informe de la Secretaria General del Tresor i Política Financera i de la Tresoreria General de la Seguretat Social, pot autoritzar la **concessió per part de l'Estat de préstecs a la Tresoreria General de la Seguretat Social per un import de 13.830.090 milers d'euros**. Aquests préstecs no reportaran interessos i la cancel·lació es produirà en un termini màxim de 10 anys a partir del 2019.

Quant a l'**increment de les pensions**, cal recordar que, per aplicació del que disposa l'article 58.2 del vigent [text refós de la Llei general de la Seguretat Social](#) (TRLGSS), aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, les pensions s'havien incrementat en el mes de gener d'aquest any 2018 un 0,25%. No obstant això, la disposició addicional 51 de la nova Llei 6/2018 estableix

que, en aquest any 2018, les pensions contributives abonades pel sistema de la Seguretat Social, així com les pensions de classes passives de l'Estat, s'incrementen un 1,35 % addicional al 0,25% incrementat inicialment. Per aplicar aquest increment, es pren la quantia de pensió resultant de la revaloració efectuada l'1 de gener de 2018, i s'abonen en una única paga les diferències dels primers set mesos d'aquest any, increment que s'aplicarà a partir de l'1 d'agost de 2018. D'altra banda, les quanties mínimes de les pensions del sistema de la Seguretat Social en la modalitat contributiva, s'incrementen un 2,75 % addicional al 0,25% incrementat inicialment. D'aquesta manera, l'increment total de les pensions és el següent:

- Pensions mínimes: increment del 3 %
- Resta de pensions: increment de l'1,60 %
- Pensió màxima el 2018: 36.609,44 €/any o 2.614,96 €/mes.

Les **pensions no contributives** del sistema de Seguretat Social, que gestiona el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, queden fixades en **5.178,60 € íntegres anuals**, a més del complement per a lloguer d'habitatge de 525 € anuals, sempre que es compleixin els requisits establerts en l'article 44 de la Llei 6/2018.

Les pensions de l'antiga assegurança obligatòria de vellesa i invalidesa (SOVI) queden establertes en 5.728,80 € anuals, excepte quan concorrin amb pensions de viduïtat, i en aquest cas l'import és de 5.560,80 € anuals.

Pel que fa referència a les bases màximes i mínimes de cotització, es modifiquen les primeres, i queda establert el **sostre màxim de cotització en 3.803,70 € mensuals**, enfront dels 3.751,20 € vigents fins ara. Aquest sostre és aplicable tant al règim general com al règim especial de treballadors autònoms (REPTA) de la Seguretat Social, si bé en aquest últim els treballadors autònoms que tinguin 47 anys a data 1 d'agost de 2018, si la seva base de cotització és inferior a 2.023,50 € mensuals, no podran triar una base de quantia superior a 2.052,00 € mensuals. Els tipus de cotització no es modifiquen respecte dels vigents abans de l'entrada en vigor de la nova Llei de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018.

En el règim especial de funcionaris, les quotes de drets passius queden fixades en les quanties següents:

Grup/subgrup EBEP	Quota mensual en euros
A1	111,90
A2	88,07
B	77,12
C1	67,64
C2	53,51
E (Llei 30/1984) i agrupacions professionals (EBEP)	45,62

Pel que fa referència a les quotes de MUFACE, són les següents:

Grup/subgrup EBEP	Quota mensual en euros
A1	48,99
A2	38,56
B	33,76
C1	29,61
C2	23,43
E (Llei 30/1984) i agrupacions professionals (EBEP)	19,98

Una altra novetat molt rellevant es produeix en les **pensions de viduïtat**, que actualment es calculen, amb caràcter general, aplicant el percentatge del 52 % sobre la base reguladora del causant. Doncs bé, d'acord amb el que estableix la disposició addicional 44 de la Llei 6/2018, el percentatge aplicable a la base reguladora de la pensió de viduïtat a favor de **pensionistes de 65 o més anys que no percebin una altra pensió pública, és del 56 %** des del dia primer del mes següent a l'entrada en vigor d'aquesta llei. Per tant, **a partir de l'1 d'agost de 2018** es produirà l'increment de les pensions de viduïtat quan el pensionista tingui complerta l'edat de 65 anys i no percebi cap altra pensió pública, i es passarà de l'actual 52 % al nou 56 % de la base reguladora. La mateixa disposició estableix que aquest **increment aconseguirà el 60% l'1 de gener de 2019**. Per evitar que aquest increment pugui produir un perjudici en les **pensions d'orfanat** per l'aplicació del límit màxim del 100 % de la base reguladora del causant en la suma d'aquestes amb les pensions de viduïtat, s'estableix que aquest límit pot ser superat en cas de concurrència de diverses pensions d'orfanat amb una pensió de viduïtat quan el percentatge a aplicar a la corresponent base reguladora per al càlcul d'aquesta última sigui superior al 52 %, si bé en cap cas la suma de les pensions d'orfanat pot superar el **48 %** de la base reguladora que correspongui.

Quant a les **prestacions familiars** de la Seguretat Social, la quantia de l'assignació econòmica establerta en l'article 353.1 del TRLGSS és, en còmput anual, de 291,00 €. La quantia de les assignacions establertes en l'article 353.2 per als casos en què el fill o menor a càrrec tingui la condició de persona amb discapacitat és la següent:

- 1.000,00 € quan el fill o menor a càrrec tingui un grau de discapacitat igual o superior al 33 %.
- 4.561,20 € quan el fill a càrrec sigui major de 18 anys i estigui afectat per una discapacitat en un grau igual o superior al 65 %.
- 6.842,40 € quan el fill a càrrec sigui major de 18 anys, estigui afectat per una discapacitat en un grau igual o superior al 75 % i, com a conseqüència de pèrdues anatòmiques o funcionals, necessiti el concurs d'una altra persona per realitzar els actes més essencials de la vida, com ara vestir-se, desplaçar-se, menjar o anàlegs.

Pel que fa referència a la **millora de la prestació econòmica en la situació d'incapacitat temporal del personal al servei de les administracions públiques** i organismes i entitats públiques dependents d'aquestes, la disposició addicional 54 de la Llei 6/2018 estableix que, respecte al personal funcionari inclòs en el règim general de Seguretat Social i al personal estatutari i laboral, es pot establir un complement retributiu des del primer dia d'incapacitat

temporal que, sumat a la prestació del règim general de la Seguretat Social, arriba fins a un **màxim del 100 % de les seves retribucions fixes** del mes d'inici de la incapacitat temporal. En aquest mateix àmbit del sector públic, cal assenyalar que es fixa una **jornada de treball general de 37,5 hores** setmanals en còmput anual, sens perjudici de les jornades especials que es puguin establir.

Quant als incentius de la contractació laboral, es regula una **ajuda econòmica d'acompanyament a joves inscrits en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil** que subscriuguin un contracte per a la formació i l'aprenentatge, l'import del qual és igual al 80 % de l'indicador públic de rendes d'efectes múltiples mensual vigent a cada moment i amb una durada màxima de 18 mesos, ampliables a 36 en el cas de persones amb discapacitat. En cas que aquests contractes es **converteixin en indefinits**, en les condicions establertes en la Llei 6/2018, les empreses es poden aplicar, durant 3 anys, una bonificació en les quotes empresarials per contingències comunes a la Seguretat Social de **250 € mensuals** (3.000 €/any).

Es regula un **subsidí extraordinari per desocupació** en la disposició addicional 27 del TRLGSS, amb una **durada màxima de 180 dies** i un **import igual al 80 % de l'indicador públic de rendes d'efectes múltiples** mensual vigent a cada moment. Per accedir-hi, s'ha d'acreditar que s'ha extingit per esgotament el subsidí per desocupació regulat en l'article 274 del TRLGSS a partir del dia 5 de juliol de 2018, que és una persona aturada de llarga durada i que ha extingit per esgotament alguna de les prestacions que s'inclouen en la mateixa disposició.

D'altra banda, es crea l'anomenada **targeta social universal** com a sistema d'informació, a fi de millorar i coordinar les polítiques de protecció social impulsades per les diferents administracions públiques. La participació de les administracions públiques en aquest sistema és voluntària, sens perjudici que en tot cas s'hagi de transmetre la informació que actualment conforma el Registre de prestacions socials públiques.

En el marc de les iniciatives a l'emprenedoria, es modifica la [Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom](#) (LETA), per estendre les denominades *tarifes planes* de cotització, de manera que en els supòsits en què el treballador per compte propi o autònom resideixi i desenvolupi la seva **activitat en un municipi en el padró municipal del qual actualitzat a l'inici de l'activitat constin menys de 5.000 habitants**, un cop finalitzat el període inicial de 12 mesos d'aplicació de reduccions en les quotes per contingències comunes, incloent-hi la incapacitat temporal, establertes en els articles 31 i 32 de l'esmentada LETA, té dret durant els 12 mesos següents a aquests mateixos incentius. Per tant, s'estén en aquests casos la possibilitat d'abonar l'anomenada *tarifa plana* de **50 € mensuals durant 24 mesos**, sempre que es donin les condicions que introdueix la disposició final 23 de la Llei 6/2018.

Una altra novetat important és l'ajornament de l'aplicació de l'anomenat *factor de sostenibilitat* de la pensió de jubilació, regulat en l'article 211 del vigent TRLGSS i que, al principi, s'havia d'aplicar a partir de l'1 de gener de 2019, vinculant l'import inicial de les pensions a l'increment de l'esperança de vida. Doncs bé, la disposició final 38 de la Llei 6/2018 estableix que l'aplicació d'aquest factor de sostenibilitat s'ha de dur a terme quan, en el si de la Comissió de Seguiment i Avaluació dels Acords del Pacte de Toledo, s'aconsegueixi un acord sobre l'aplicació de les mesures necessàries per garantir la sostenibilitat del sistema. No obstant això, i en tot cas, s'estableix que la seva entrada en vigor ha de tenir lloc en una data no posterior a l'**1 de gener de 2023**.

Per finalitzar, cal destacar una de les novetats que més transcendència mediàtica ha tingut, malgrat que no representa un canvi substancial respecte de la situació precedent. Es tracta de la modificació introduïda en els articles 48.7 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, i 49.c del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, de manera que el **permís de paternitat passa de les 4 setmanes establertes anteriorment a 5 setmanes**, ampliables en els supòsits de part, adopció, guarda amb finalitats d'adopció o acolliment múltiples en dos dies més per cada fill a partir del segon. El període de suspensió, que es pot gaudir a jornada completa o a temps parcial d'un mínim del 50 %, és ininterromput excepte l'última setmana del període total al fet que es tingui dret, que, previ acord entre empresari i treballador, es pot gaudir independentment en un altre moment dins dels nou mesos següents a la data de naixement del fill, la resolució judicial o la decisió administrativa. Aquest acord s'ha d'adoptar a l'inici del període de suspensió.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació